

N O T A T

Om Finanslovsaftalen for 2020

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har den 2. december 2019 indgået aftale om Finansloven for 2020 (vedlagt).

I aftalen indgår en række indsatser, der involverer kommunerne. I vedlagte oversigt, er der vist de indsatser, der umiddelbart vurderes at have betydning for den kommunale økonomi. Den konkrete udmøntning mangler dog endnu at blive aftalt for de fleste af indsatsområderne, og beskrivelsen skal derfor ses i lyset heraf.

Nedenfor er nævnt de større aftaleområder med betydning for den kommunale økonomi.

Minimumsnormeringer

Der er igangsat et arbejde med bedre normeringer i dagtilbuddene. Udformningen af en model for minimumsnormeringer forhandles i Børne- og Undervisningsministeriet i 2020 med henblik på vedtagelse i folketingsåret 2020/21 og ikrafttrædelse af lovkravet i 2025. Målet er at sikre, at der – fuldt indfaset – maksimalt er 3 børn pr. voksen i vuggestuer og 6 børn pr. voksen i børnehaver. Der er hertil afsat 500 mio. kr. i 2020, 600 mio. kr. i 2021, 800 mio. kr. i 2022, 1.200 mio. kr. i 2023, 1.400 mio. kr. i 2024 og 1.600 mio. kr. i 2025.

Der er den 17. februar 2020 indgået aftale mellem Regeringen og støttepartierne om udmøntning af midlerne afsat i 2020. Midlerne udmøntes til kommunerne via direkte statslige tildelinger på baggrund af det skønnede antal 0-5-årige børn i 2020. Tildelingen til Lyngby-Taarbæk Kommune udgør 4,5 mio. kr. i 2020 stigende til 14,3 mio. kr. i 2025 ved samme fordelingsnøgle.

Det er en tilskudsbetingelse, at det tildelte tilskud kommer oven i det vedtagne budget for 2020 på dagtilbudsområdet. Derudover forpligtes kommunerne til, at tilskuddet anvendes til pædagogisk personale i daginstitutioner og relaterede udgifter i form af overhead samt til udgifter i tilknytning til revisionspåregnede regnskaber.

Der stilles krav om revisorpåtegnet regnskab for kommunernes anvendelse af midlerne, hvor det dokumenteres, at kommunerne har anvendt tilskuddet i overensstemmelse med formålene og at en eventuel budgetmæssig omprioritering på dagtilbudsområdet ikke skyldes det tildelte tilskud. Opfølgningen medfører dog ikke en fastlåsning af hverken kommunernes budget- eller regnskabsniveau på dagtilbudsområdet, som derfor vil kunne reguleres som følge af fx faldende eller stigende børnetal samt lokale politiske prioriteringer.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har oplyst, at de tildelte midler (i lighed med andre puljemidler fra ministeriet) ikke må indgå i beregningsgrundlaget for forældres egenbetaling, jf. bl.a. dagtilbudslovens § 31, stk. 3.

I finanslovsaftalen nævnes endvidere videreførelsen af to igangværende indsatser vedr. flere pædagoger og assistenter målrettet institutioner med mange sårbare og udsatte børn. En institution i Lyngby-Taarbæk Kommune (Børnehuset Stoppestedet) er allerede – under forudsætning om puljernes videreførelse på finansloven – meddelt et samlet tilskud på 2,9 mio. kr. fordelt over en tre-årig periode fra medio 2018 til medio 2021.

Flere lærer i folkeskolen

Der er afsat en reserve til et generelt løft af folkeskolen på i alt 275 mio. kr. i 2020, 400 mio. kr. i 2021, 550 mio. kr. i 2022 og 807 mio. kr. i 2023. Midlerne ligger ifølge aftalen udover kommunernes budget for 2020. Parterne er enige om at fordele midlerne til kommunerne baseret på elevtal. KL har den 17. februar 2020 oplyst, at der endnu ikke foreligger oplysninger om den konkrete udmøntning af de afsatte midler. Fordelt efter elevtal anslås beløbet for Lyngby-Taarbæk Kommune at udgøre til ca. 2,4 mio. kr. i 2020 stigende til 7,2 mio. kr. i 2023.

Derudover nævnes det i aftalen, at der afsættes 193 mio. kr. årligt i 2020 og frem til styrkelse af den understøttende undervisning, jf. aftale i folkeskoleforligskredsen i januar 2019. Beløbet indgik i lov- og cirkulærepragrammet til budget 2020-23 og Lyngby-Taarbæk Kommunes andel er allerede indarbejdet i budgetrammerne.

Styrket psykiatri

Der igangsættes et arbejde med en 10 årsplan for psykiatrien, der skal sætte en langsigtet retning for udviklingen af psykiatrien og sammenhængen på tværs af områder. Planen skal have særlig fokus på forebyggelse og bedre sammenhæng mellem indsatsen i almen praksis, hospitalspsykiatri og socialpsykiatri (herunder botilbud). Der afsættes i alt 600 mio. kr. hertil årligt i 2020 og frem. Det indgår i aftalen, at spørgsmålet om 150 nye særlige pladser til forebyggelse af vold på socialpsykiatriske tilbud, jf. tidligere satspuljeaftaler, skal drøftes med bl.a. KL.

KL har den 19. februar 2020 oplyst, at der endnu ikke foreligger oplysninger om den konkrete udmøntning af de afsatte midler. Det må dog forventes, at den langt overvejende del af det afsatte beløb vil tilgå det regionale område.

Omsorg og nærvær i ældreplejen

Der er afsat 125 mio. kr. årligt fra 2020 til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen. Midlerne afsættes i 2020 og 2021 som en ansøgningspulje, som kommunerne kan søge til målrettede forsøg med henblik på at udvikle og afprøve nye innovative veje. Midlerne fra 2022 og frem udmøntes efter drøftelse mellem aftaleparterne. Opgjort efter bloktilskudsnøglen svarer det afsatte beløb til 1,1 mio. kr. årligt for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Afskaffelse af deltagerbetaling for danskuddannelse

Den nuværende fastsatte deltagerbetaling for deltagelse i danskuddannelse for udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. (såkaldte S-kursister) afskaffes. Der er afsat 75 mio. kr. i 2020 og 145 mio. kr. i 2021 og frem til at afskaffe deltagerbetalingen. Konkretisering af de økonomiske konsekvenser udestår, men forventes udmøntet gennem budgetgarantien

Afskaffelse af opholdskravet for ret til dagpenge

Opholdskravet betyder, at ét af kriterierne for at opnå ret til dagpenge er krav om ophold i Danmark, et EU/EØS-land eller Schweiz i 7 år inden for de seneste 12 år. Opholdskravet for ret til dagpenge afskaffes med virkning fra 1. februar 2020. De berørte borgere vil i stedet skulle leve op til de ordinære krav for ret til dagpenge.

En afskaffelse af opholdskravet skønnes at indebære merudgifter på i alt 80 mio. kr. i 2020, 134 mio. kr. i 2021, 147 mio. kr. i 2022 og 148 mio. kr. i 2023. Fuldt indfaset forventes beskæftigelsen reduceret med ca. 350 fuldtidsstillinger. Konkretisering af de økonomiske konsekvenser udestår, men forventes udmøntet via beskæftigelsestilskud og budgetgarantien.

Øvrig

Der er derudover indgået aftale om en række øvrige indsatsområder, der kan få betydning for kommunerne, herunder om flere pladser på kvindekrisecentre, natteovervågning af unge med svært handicap, styrket efterværn til tidligere anbragte mm. For de øvrige indsatser henvises til den vedlagte oversigt samt finanslovsaftalen.

Overblik over elementer i finanslovsaftalen 2020 med betydning for kommunernes økonomi**Større indsatsområder**

Emne	Samlet beløb, mio. kr.			
	2020	2021	2022	2023
Minimumsnormeringer	500,0	600,0	800,0	1.200,0
Pulje til flere pædagoger og assistenter i institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn	242,0	242,0	242,0	242,0
Pulje til flere pædagoger i institutioner med mange børn i udsatte positioner	86,0	86,0	86,0	86,0
Flere lærer i folkeskolen	275,0	400,0	550,0	807,0
Kvalitetsløft af understøttende undervisning	193,2	193,2	193,2	193,2
Styrket psykiatri	600,0	600,0	600,0	600,0
Omsorg og nærvær i ældreplejen	125,0	125,0	125,0	125,0
Afskaffelse af deltagerbetaling for danskuddannelse	75,0	145,0	145,0	145,0
Afskaffelse af opholdskravet for ret til dagpenge	80,0	134,0	147,0	148,0

Øvrige områder

Styrket ambulant voldsrådgivning	13,6	4,5	11,2	18,7
Kvindekrisecenter	55,0	75,0	75,0	75,0
Natteovervågning i eget hjem af unge med svært handicap handicappede	30,0	60,0	60,0	60,0
Styrket efterværn til tidligere anbragte	25,0	0,0	0,0	0,0
Reserve til videreførsel af tidligere satspuljeprosjekter vedr. civilsamfundsorganisationer	25,0	25,0	25,0	25,0
Rygestopkurser til at understøtte forebyggelsesindsats for udsatte - forsøgsordning	10,0	10,0	10,0	10,0
Cykelpulje	50,0	0,0	0,0	0,0
Pulje til afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere	50,0	50,0	0,0	0,0
Reserve til modtagelse af op til 500 kvoteflygtninge	40,0	0,0	0,0	0,0
Udvidet integrationsuddannelsesordning (IGU+)	0,0	10,0	10,0	10,0

Bemærkning
Der er i finanslovsaftalen endvidere afsat 1,4 mia. kr. i 2024 og 1,6 mia. kr. i 2025. Der er 17. februar 2020 indgået aftale om udmøntning af det afsatte beløb i 2020. Beløbet udmøntes via direkte statslige tildelinger efter det skønnede antal 0-5 årige i 2020 svarende til 4,5 mio. kr. for LTK i 2020 stigende til 14,3 mio. kr. i 2025 ved samme fordelingsnøgle. Det er en tilskudsbetingelse at det tildelte tilskud kommer oven i det vedtagne budget for 2020 på dagtilbudsområdet.
Videreførsel af allerede igangsat indsats. Beløbene for 2020-22 er umiddelbart afsat i FL2019. Udmøntes til institutioner, hvor forældre til mindst 25 pct. af børnene modtager 80 pct. i friplads/socialpædagogisk tilskud til friplads. Ingen institutioner i LTK har modtaget tilskud fra denne pulje.
Videreførsel af allerede igangsat indsats. Er oprettet ifm aftale om dagtilbudsloven i 2017. Udmøntes til institutioner, hvor forældre til mindst 25 pct. af børnene modtager 80 pct. i friplads/socialpædagogisk tilskud til friplads. Børnehuset Stoppestedet modtager i alt 2,9 mio. i perioden medio 2018 til medio 2021.
Reserve til generelt løft af folkeskolen, der fordeles efter elevtal. KL har den 17. februar 2020 oplyst, at der endnu ikke foreligger oplysninger om den konkrete udmøntning af de afsatte midler. Fordelt efter elevtal anslås beløbet for LTK at udgøre til ca. 2,4 mio. kr. i 2020 stigende til 7,2 mio. kr. i 2023.
Jf. politisk aftale januar 2019. Beløbet er allerede afsat i lov- og cirkulæreprogrammet. Indgår i LTK B2020-23.
Der afsættes i alt 600 mio. kr. årligt til styrket psykiatri. Det indgår i aftalen, at spørgsmålet om 150 nye særlige pladser til forebyggelse af vold på socialpsykiatriske tilbud, jf. tidligere satspuljeaftaler, skal drøftes med bl.a. KL. KL har den 19. februar 2020 oplyst, at der endnu ikke foreligger oplysninger om den konkrete udmøntning af de afsatte midler. Det må dog forventes, at den langt overvejende del af det afsatte beløb vil tilgå det regionale område.
Ansøgningspulje i 2020 og 2021. Udmøntningen i 2022 og frem aftales senere. Opgjort efter bloktilskudsnøglen svarer det afsatte beløb til 1,1 mio. kr. årligt for LTK.
Deltagerbetaling for deltagelse i danskuddannelse for udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. afskaffes. Konkretisering af de økonomiske konsekvenser udestår, men forventes udmøntet gennem budgetgarantien.
Skønnede merudgifter til dagpenge. Konkretisering af de økonomiske konsekvenser udestår, men forventes udmøntet som beskæftigelsestilskud og budgetgaranti.

Udmøntningen er ikke beskrevet - men må forventes at omfatte regionale tilbud.
Afsat til flere pladser på krisecentre. Udmøntningen aftales senere.
Udmøntningen aftales senere.
Pulje til forebyggelse af hjemløshed. Kan søges af døgninstitutioner, opholdssteder mm.
Udmøntes senere.
Forsøgsordning med rygestopkurser og -medicin til udsatte borgere. Konkretisering af udmøntningen udestår.
Pulje til kommunale cykelprojekter til at fremme cyklisme. Forudsætter 50 pct. kommunal medfinansiering (anlæg)
Måltrettet indsats for personer som har modtaget kontanthjælp i 8 af de seneste 10 år. Udmøntningen er ikke konkretiseret.
Udmøntningen er ikke konkretiseret.
Skal baseres på trepartsaftaler. Udmøntning aftales med parterne.